

Andmeväljad

Andmeväljade ärinõuded süsteemile

Nr	Märksõna	Ärinõue süsteemile
Realiseeritud funktsionaalsused: süsteemsed/mittesüsteemsed klassifikaatorid, süsteemsed/mittesüsteemsed andmeväljade grupid, süsteemsed/mittesüsteemsed andmeväljad. Täiendavad nõuded kirjeldatud allpool.		
1	Süsteemne klassifikaator	<ul style="list-style-type: none"> Täitmistähtaeg<ul style="list-style-type: none"> 5 tööpäeva 15 päeva 30 päeva <p>Autusepõhiselt peab olema võimalik administraatoril, peadministraatoril, süsteemadministraatoril klassifikaatori väärtuseid lisada, muuta.</p> <p>i Täpsemad valikväärtused lepitakse kokku detailanalüüsis.</p> <p>(muudetud 21.05.2026 käskkirjaga)</p>
1	Süsteemne andmeväljade grupp	<p>Võimaldab dokumendiliigil kasutada andmeväljagruppe, mis sisaldavad automaatselt täituvaid alamvälju (nt <i>Dokumendi vastutaja</i>, <i>Dokumendi kinnitaja</i>), selliselt, et nende alamväljade väärtused ei ole vaikimisi kuvatud dokumendi loomise, muutmise ega mittemuudetavas vaates, eesmärgiga vähendada kasutajaliideses liigset ekraaniruumi kasutust.</p> <p>Süsteem peab tagama, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> automaatselt täituvate alamväljade väärtused täituvad süsteemis vastavalt valitud kasutajale või ärireeglitele, sõltumata nende nähtavusest vaates; kasutajal on võimalik näha peidetud alamväljade väärtusi viies kursori vastava nime või tähise kohale (nt hüpikinfo / tooltip'i kaudu); peidetud olek ei mõjuta andmete salvestamist, töötlemist ega edasist kasutamist süsteemis; kõik andmeväljagrupis olevad alamväljad ja nende väärtused on täielikult kasutatavad otsingutes ja filtreerimistes, sõltumata sellest, kas need on dokumendi vaates kuvatud või peidetud.
2	Mittesüsteemne andmeväljade grupp	Võimaldab administraatoril , peadministraatoril , süsteemadministraatoril luua/muuta/kustutada mittesüsteemset andmeväljade gruppi.
3	Süsteemsed andmeväljad	<p>Võimaldab süsteemadministraatoril luua/muuta/~~kustutada~~muuta kehtivust süsteemseid andmevälju.</p> <p>Süsteemsed andmeväljad Põhitoode:</p> <ul style="list-style-type: none"> täitmistähtaeg<ul style="list-style-type: none"> kuupäeva tüüpi andmeväli, võimalik lisada kuupäev käsitsi võimalik valida valik klassifikaatorist (nt 5 tööpäeva), millest tulenevalt arvutab kuupäeva süsteem automaatselt võimaldab edastada vastutajale teavitusi (meeldetuletus läheneva või ületatud täitmistähtaaja kohta), kui täitmistähtaega muudetakse, muutuvad ka teavituste saatmise ajad teavitused kirjeldatud eraldi nõuetena täitmismärke<ul style="list-style-type: none"> kuupäeva tüüpi andmeväli võib täituda automaatselt jätkudokumendi (vastusseose/-dokumendi) registreerimisel/lõpetamisel (olenevalt dokumendiliigil seadistatule) ~~tähtaeg + täitmismärke dokumendi kuvamine töölaual teavitused~~<ul style="list-style-type: none"> ~~kui väärtustatud on täitmistähtaeg kuupäevaliselt ja väärtustamata on andmeväli täitmismärke, võimaldab dokumendi vastutajal näha dokumenti enda töölaual – kui andmeväli on väärtustamata, kuvatakse dokument kasutaja töölaual plakis.~~ <p>(muudetud 21.05.2026 käskkirjaga)</p>
4	Andmeväli "Märksõna"	Kirjeldatud eraldi nõuetena.

5	Andmeväli "Teabevaldaja"	<p>Lisab dokumendi andmeväljale "Teabevaldaja" automaatselt asutuse nime kui dokument on asutuse loodav (nt käskkirj, sisemine dokument, väljaminev kiri) dokument.</p> <p>Lisab dokumendi hõlmamisel andmeväljale "Teabevaldaja" automaatselt saatja asutuse nime kui dokument on asutusele edastatav dokument (nt sissetulev kiri, asutusele esitatud aruanne).</p> <p>Füüsilise isiku pöördumiste teabevaldajaks on asutus, kes dokumendi sai.</p> <p>Lisatud väärtust on võimalik käsitsi muuta JPP eest vastutajal, dokumendihalduril, arhivaaril, administraatoril.</p> <p> Teabevaldaja andmevälja täpsem kirjeldus avalikustamise nõuete juures.</p>
6	Andmevälja info pärimine dokumendilt järgedele/vastustele	<p>Võimaldab administraatoril, peaadministraatoril, süsteemiadministraatoril seadistada andmevälja info kandumise algatusdokumendilt jätkudokumentidele (järg- ja/või vastusdokumentidele).</p> <p>Nt on võimalik lepingu kehtivuse/lõpetamise kuupäev panna kanduma lepingu lisadele. Kui väli jätkudokumentil (järg- ja/või vastusdokumentil) on varasemalt täidetud, andmevälja väärtust ei muudeta.</p>
7	Andmevälja info pärimine dokumendil	<p>Võimaldab administraatoril, peaadministraatoril, süsteemiadministraatoril seadistada andmevälja info kandumise dokumendi ühelt andmeväljalt teisele.</p> <p>Nt on võimalik lepingu "Reg kpv" seadistada kanduma täiendavale andmeväljale "Alguskuupäev". Kui "Alguskuupäev" on kasutaja käsitsi lisatud, andmevälja väärtust üle ei kirjutata.</p>
8	Tingimuslik andmeväli	<p>Tingimuslik andmeväli on valikuga seotud andmeväli (nt valikuväli, klassifikaator, märkeruut), mille valitud väärtus määrab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • millised täiendavad andmeväljad konkreetse dokumendiliigi puhul kasutajale kuvatakse; • milliste täiendavate andmeväljade täitmine on kohustuslik või mittekohustuslik. <p>Süsteem peab võimaldama määrata andmevälja tingimuslikuks.</p> <p>Tingimusliku andmevälja iga võimaliku väärtusega peab olema võimalik siduda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • üks või mitu täiendavat andmevälja; • iga seotud andmevälja nähtavus; • iga seotud andmevälja kohustuslikkus. <p>Seotud täiendavad andmeväljad kuvatakse kasutajale ainult juhul, kui vastav tingimusliku andmevälja väärtus on valitud.</p>
9	Mitmetasandiline tingimuslikkus	<p>Tingimuslikul andmeväljal võivad olla seotud täiendavad andmeväljad, mis omakorda käituvad tingimuslike andmeväljadena.</p> <p>Süsteem peab toetama tingimuslike andmeväljade mitmetasandilist (hierarhilist) loogikat.</p> <p><i>Näiteks dokumendiliigil "Leping" on tingimuslik andmeväli "alamliik" väärtustega "töövõtuleping, käsundusleping, ostu-müügileping jne". Ostu-müügilepingu väärtuse valikuga kuvatakse kasutajale täiendavad andmevälid "Garantii", mille väärtused on "Jah", "Ei". Kui kasutaja valib "Jah", siis kuvatakse täiendav andmeväli "Tähtaeg".</i></p>
10	Tingimusliku andmevälja väärtuse muutmine	<p>Kui kasutaja muudab dokumendil tingimusliku andmevälja väärtust, peab süsteem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koheselt uuendama kuvatavaid ja kohustuslikke andmevälju vastavalt uuele väärtusele; • käsitlema olukordi, kus: <ul style="list-style-type: none"> ◦ varasemalt sisestatud andmed ei kuulu enam uue väärtuse alusel kuvatavate andmeväljade hulka; ◦ sellisel juhul eemaldab süsteem need andmeväljad ja nendes sisalduvad andmed dokumendilt.
11	Tingimuslikud andmeväljad ja otsing	<p>Süsteem peab võimaldama kasutada:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tingimuslikke andmevälju, • nende väärtusi, • ning tingimusliku loogika alusel kuvatavaid täiendavaid andmevälju <p>otsingutes ja filtreerimisel samaväärselt teiste andmeväljadega.</p>

12	Dokumendi mallide ja andmeväljade sidumine tingimuslike andmeväljadega	<p>Süsteem peab võimaldama siduda dokumendimalli tingimusliku andmeväljaga (nt andmeväli „Alamliik”).</p> <p>Ühte dokumendimalli peab olema võimalik siduda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mitme tingimusliku andmevälja väärtusega; • nii dokumendiliigi kui ka tingimusliku andmevälja (nt alamliigi) alusel. <p>Ühe dokumendiliigi ja konkreetse tingimusliku andmevälja väärtusega peab olema võimalik siduda mitu dokumendimalli.</p> <p><i>Näide:</i></p> <p><i>Alamliik on ostu-müügileping, lepingule kuvatakse täiendavad andmeväljad, mis on seotud antud alamliigi andmeväljadega (nt "kehtivus") ning kui valida kehtivuse väärtuseks "tähtajaline" lisandub täiendav andmeväli "tähtaeg".</i></p>
13	Malli valiku loogika dokumendi loomisel	<p>Kui dokumendiliigi ja tingimusliku andmevälja konkreetse väärtusega on seotud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ainult üks dokumendimall, täidetakse dokumendi loomisel malli valik automaatselt; • rohkem kui üks dokumendimall, kuvab süsteem kasutajale vastava valikuloendi. <p>Andmevälja "Alamliik" väärtustega võivad olla seotud erinevad dokumendimallid.</p>
14	Dokumendimallide loendi täiendav info	<p>Süsteem peab võimaldama kuvada dokumendimallide loendis täiendava informatsioonina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seotud tingimusliku andmevälja (nt „Alamliik”) väärtuse.

15	Tingimuslik loogika mallis	<p>Süsteem peab võimaldama iga dokumendimalli puhul määratleda dokumendiliigiga seotud tingimuslikke loogikaid, mille alusel juhitakse dokumendis kuvatavat sisu.</p> <p>Dokumendimalli standardtekstid ja plokid peavad olema tingimuslikult kuvatavad või peidetavad, lähtudes dokumendi andmeväljade väärtustest.</p> <p>Tingimuslik loogika peab olema seadistatav dokumendimalli tasemel ning rakenduma automaatselt dokumendi loomisel ja muutmisel.</p> <p>Kasutaja ei juhi tingimusliku sisu nähtavust käsitsi dokumendis, sisu kuvatakse või peidetakse süsteemi poolt vastavalt kehtivatele tingimusreeglitele.</p> <p><u>Näide 1: Tingimuslik ploki kuvamine isikuandmete alusel</u></p> <p>Dokumendimall sisaldab eeldefineeritud isikuandmete plokki, mille kuvamine sõltub konkreetse andmevälja väärtusest.</p> <p>Funktsionaalne nõue:</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p><i>Kui kasutaja loob dokumendimalli alusel dokumendi ja määrab andmeväljal „Dokument sisaldab isikuandmeid“ väärtuseks „Jah“, peab süsteem kuvama dokumendis isikuandmete käsitlemist kirjeldava plokki. Kui sama andmevälja väärtuseks on „Ei“, ei tohi süsteem vastavat plokki dokumendis kuvada.</i></p> </div> <p>Täpsustused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • isikuandmete plokk on dokumendimallis eeldefineeritud; • ploki kuvamine või peitmine toimub automaatselt tingimusreegli alusel; • kasutaja ei saa ploki nähtavust dokumendis käsitsi muuta. • Andmevälja väärtuse lisamisel või muutmisel peab süsteem uuendama vastava isikuandmete plokki kuvamist dokumendis automaatselt. <p><u>Näide 2: Tingimuslik teksti kuvamine allkirjastaja ja volituse alusel</u></p> <p>Dokumendiga võib olla seotud üks või mitu allkirjastajat. Iga allkirjastaja kohta on süsteemis eelnevalt määratud volitus, mis peab kajastuma dokumendis.</p> <p>Funktsionaalne nõue:</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p><i>Kui kasutaja loob dokumendi dokumendimalli alusel ja määrab andmeväljal „Kinnitaja“ ühe või mitu allkirjastajat, peab süsteem dokumendis kuvama iga valitud allkirjastaja kohta:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>allkirjastaja nime;</i> • <i>temaga seotud volituse teksti.</i> <p><i>Volituse tekst peab pärinema süsteemis eelnevalt seadistatud seostest ning kuvatakse dokumendis automaatselt vastavalt valitud allkirjastajatele.</i></p> </div> <p>Täpsustused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ühel dokumendil võib olla mitu allkirjastajat; • allkirjastajate andmed kuvatakse mallis määratud struktuuri (nt loetelu või plokkide) alusel; • iga allkirjastaja volitus on eraldi seadistatav ja seotud konkreetse isikuga; • kasutaja ei sisesta ega muuda volituse teksti käsitsi; • allkirjastajate lisamisel, eemaldamisel või muutmisel peab süsteem uuendama vastava allkirjaploki sisu dokumendis automaatselt.
----	----------------------------	--